

DRAAIBOEK t.b.v.

het organiseren van een lokaal kwalificatietoernooi voor de Nederlandse Kampioenschappen Schaken voor schoolteams basisonderwijs Groepen 3, 4 en 5 (middenbouw)

23/20098
Update van 24 februari 2023
Haarlem

Eric van Breugel

INDEX

1. Inleiding	3
2. Contact	3
3. Website	3
4. Opzet	3
5. Stappenplan voor de organisatie	4
6. Toernooireglement	4
7. Voorbeeld tijdschema	7

1. Inleiding

In de maand juni zal, onder auspiciën van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB), het Nederlands Kampioenschap Schaken voor schoolteams basisonderwijs, groepen 3, 4 en 5 (middenbouw) worden gehouden. De KNSB zoekt jaarlijks een partner waarmee samen de organisatie zal worden verzorgd.

Dit is het draaiboek voor de lokale kwalificatietoernooien die in de periode november t/m mei worden gehouden.

2. Contact

Voor contact met de KNSB kunnen de organisaties van de lokale kwalificatietoernooien zich richten tot:

Bonds bureau KNSB
t.a.v. heer E. van Breugel
e-mail: evbreugel@schaakbond.nl
tel. 06-51522045

3. Website

Op de webpagina van het NK Schoolschaken staat zowel nadere informatie over de ondersteuning bij de kwalificaties:

<https://schaakbond.nl/bo-345/>

4. Opzet

De lokale kwalificatietoernooien worden in de regel georganiseerd door een schaakvereniging, maar dat kan ook een andere organisatie zijn.

Het sterkste team uit elke voorronde plaatst zich rechtstreeks voor de landelijk finale. De landelijke finale (NK voor teams uit het basisonderwijs middenbouw) vindt plaats eind juni / begin juli, zie <https://schaakbond.nl/zoek-een-toernooi/> Zoek op NK 345.

Verenigingen die ook een voorronde willen organiseren kunnen dit aangeven bij de KNSB via dit formulier: <https://schaakbond.nl/organisatie-kwalificatie-bo-345/>

Voorwaarden om als officiële kwalificatie te worden erkend zijn de volgende punten :

1. Er wordt met de speciale puntentelling gespeeld: winst = 3 punten, remise = 2 punten en verlies = 1 punt.
2. Alle deelnemers worden ofwel in teams van 5 ingedeeld die tegen elkaar spelen, ofwel in individuele groepen verdeeld. Als er genoeg kinderen uit elke groep zijn, liefst de kinderen uit de groepen 3, 4 en 5 apart van elkaar.
3. Alle deelnemers scoren punten voor hun schoolteam.
De teamscore bestaat uit alle afzonderlijk gescoorde punten van de teamleden opgeteld. Maar let op: In de landelijke finales wordt er met drie klassementen gespeeld. Teams met de beste 5 scores (bestaande van maximaal 9 kinderen), beste 10 scores (van max. 14) en beste 15 scores van max. 20 spelers.
Voor een lokale voorronde kan gekozen worden om alleen een klassement met de beste 5 of beste 10 resultaten bij te houden. Anders zou het grootste team altijd winnen. Die keuze is aan de organisatie op basis van de inschrijvingen.

4. Minimaal 25 deelnemers van 5 verschillende scholen is genoeg om een geldige voorronde te hebben. Het sterkste team plaatst zich voor de landelijke finale en kan het team met nog extra kinderen uitbreiden tot 20 leerlingen Bij 50 deelnemers en 10 verschillende scholen zijn er 2 finaleplaatsen te verdienen voor de twee hoogst geëindigde teams..

5. Stappenplan voor de organisatie

1. Stel een organisatiecomité samen
2. Zoek een speellocatie uit, vraag of er een Internetverbinding aanwezig is
3. Bepaal datum en aanvangstijdstip
4. Stel begroting op
5. Maak een wervingsplan
6. Bepaal de uit te nodigen scholen
7. Bestel tijdig de prijzen
8. Stuur ca. 14 dagen voorafgaand een herinnering
9. Bekijk de formulieren (excel) op de website en vul tijdig de deelnemerslijst in
10. Mobiliseer voldoende hulpkrachten en regel het benodigde schaakmateriaal
11. Stel een checklist op voor de toernooidag
12. Afhandeling na afloop, uitslagen, website bericht, geplaatste team(s) aanmelden bij KNSB

6. Toernooireglement

Artikel 1: Definitie

Dit reglement geldt voor de jaarlijks te organiseren kwalificatietoernooien als onderdeel van het Nederlandse Kampioenschap voor schoolteams in de categorie basisonderwijs groepen 3 t/m 5 (NK). Voor het NK is een apart reglement beschikbaar. Het reglement van de kwalificatietoernooien sluit aan bij die van het NK.

Alle spelers moeten bij de school waarvoor zij uitkomen als leerling zijn ingeschreven in de groepen 3, 4 of 5. Bij scholen die met een afwijkende groepsindeling werken, wordt deze vertaald naar de reguliere groepen 3, 4 en 5. Mocht ook dat niet voldoende zijn, dan wordt op basis van leeftijd een vertaalslag gemaakt naar de reguliere groepen 3, 4 en 5.

De start van het schoolseizoen is bepalend of iemand nog in een bepaalde groep zit. Spelers die tussentijds overstappen naar groep 6, mogen nog het hele seizoen in groep 5 uitkomen. Bij twijfel wordt de schoolleiding om uitsluitel gevraagd.

Artikel 2: Organisatiecomité

De organisatie van de kwalificatietoernooien berust bij een door de KNSB erkend lokaal organisatiecomité, die onder auspiciën van de KNSB, het evenement op een zo goed mogelijke manier tracht te organiseren.

De KNSB ondersteunt de lokale organisatiecomités met een draaiboek, website, software en het beschikbaar stellen van de kwalificatieplaatsen.

Artikel 3: Kwalificatieplaatsen

Het uitgangspunt is dat per kwalificatietoernooi de schoolteams met de hoogste teamscore doorgaan naar de landelijke finale (NK), waar minimaal 20 plekken voor schoolteams beschikbaar zijn. Vanwege de variabele teamgroottes kan dit aantal echter nog stijgen na de eerste deadline van inschrijving (1 mei van het jaar). De aanvulling van extra geplaatste schoolteams vindt direct plaats na 15 mei. Alleen als de geplaatste teams allemaal met het maximale aantal kinderen inschrijven blijft het bij dit aantal. Zie voor het reglement van het NK voor de procedure voor extra plaatsen.

Als het aantal kwalificatietoernooien hoger is dan 20, wordt een verdeelsleutel toegepast, rekening houdend met regionale spreiding en aantal kwalificatietoernooien per regio.

In de regio's waar dan nog niet voldoende rechtstreekse plaatsen voor het NK zijn, wordt er door de betreffende regionale bond bepaald welk team namens die regio naar het NK gaat.

Artikel 4: Deelnemersveld kwalificatietoernooien

Voor het samenstellen van het deelnemersveld gelden de volgende regels:

- Er wordt deelgenomen door teams, bestaande uit een variabel aantal spelers, met een maximaal van 20, onder leiding van een teamleider.
- Het minimum aantal deelnemende spelers om als kwalificatietoernooi erkend te worden door de KNSB is 25 kinderen afkomstig van minimaal 5 verschillende scholen. De scholen behoeven niet noodzakelijkerwijs in de directe omgeving te liggen, maar een geografische samenhang c.q. afstemming met andere kwalificatietoernooien is wel gewenst.
- Er is geen beperking per team in de verdeling van het aantal kinderen over de groepen 3, 4 of 5. Een evenredige verdeling per team is wel het uitgangspunt.

Artikel 5: Inschrijving

Vooraf aanmelding is noodzakelijk. Het lokale organisatiecomité is bevoegd scholen c.q. kinderen op de dag zelf te weigeren ingeval van te late aanmelding.

Artikel 6: Speelsysteem en indelingen

Het kwalificatietoernooi duurt, gezien de leeftijd van de kinderen, maximaal één dagdeel (ochtend of middag).

De KNSB heeft data gereserveerd op de centrale wedstrijdkalender in de maand april. Het organisatiecomité mag van deze data afwijken naar maart of februari. De uiterste datum waarop de wedstrijden gespeeld moeten zijn is 15 mei.

Het speelsysteem is 5 ronden Zwitsers in drie individuele groepen (3, 4 en 5) en onderverdeeld over subgroepen als de groepen groter zijn dan 50 deelnemers;

De kinderen worden verdeeld over de subgroepen op basis van de ratings en scholen.

Spelers van dezelfde school worden niet tegen elkaar ingedeeld, tenzij dit niet te voorkomen is (vanwege de aantallen).

Er wordt ook toegestaan dat er met teams van 5 tegen 5 wordt gespeeld, maar individuele groepen heeft de voorkeur;

Artikel 7: Puntensysteem

Het gaat bij het kwalificatietoernooi niet om de individuele winnaars van de subgroepen, maar om de teamscores per school (schoolteamscore). Alle deelnemers scoren punten voor hun schoolteam.

Winst is 3 punten, remise 2 punten, verlies 1 punt en niet opkomen 0 punten.

De schoolteamscore wordt bepaald door de opgetelde gescoorde punten van alle leerlingen van dezelfde school (groepen 3, 4 en 5 samen). Heeft een school meer dan 20 spelers dan gelden de 15 beste resultaten voor het teamresultaat.

Er is een excel formulier beschikbaar die helpt de schoolteamscore te berekenen.

Er wordt alleen met hele punten gewerkt en afgerond naar het dichtst bij zijnde hele punt.

Artikel 9: Bepaling eindstand

Na de laatste wedstrijd wordt de eindstand van de schoolteamscores opgemaakt:

- a. op basis van aantal punten;
- b. is de score gelijk, op basis van laagste aantal spelers in het team;
- d. is de score dan nog gelijk, op basis van het hoogste aantal spelers in groep 3;
- e. is de score dan nog gelijk, op basis van het hoogste aantal spelers in groep 4;
- f. is de score dan nog gelijk, op basis van het hoogste aantal spelers in groep 5;

Artikel 10: Titel

Het team dat winnaar wordt, verkrijgt de titel: 'Kampioen van (plaats of regio) in het Basis Onderwijs groepen 3, 4 en 5 (onder toevoeging van het jaartal).

Artikel 11: Wedstrijdleiding, taak teamleiders en voldoende begeleiders

De leiding van een wedstrijd berust bij de wedstrijdleiding. De wedstrijdleiding bestaat uit een hoofdwedstrijdleider, wedstrijdleiders en eventueel assistent wedstrijdleiders.

De wedstrijdleiding is herkenbaar in de speelzaal aanwezig.

De teamleiders hebben de volledige verantwoordelijkheid voor hun spelers gedurende de wedstrijden en hebben voldoende eigen begeleiders meegenomen om deze taak goed uit te kunnen voeren.

Artikel 12: Spelregels

De wedstrijden worden gespeeld volgens de FIDE-Regels voor het Schaakspel in de officiële vertaling, uitgegeven door de KNSB (laatste uitgave) met de volgende bepalingen en aanvullingen:

- a) Er wordt volgens de normale wedstrijdregels van de FIDE gespeeld. Er hoeft niet te worden genoteerd. Aanhangsel A is niet van kracht. Dat betekent dat bij een onreglementaire zet zoals beschreven in artikel 7.5a de partij niet tot verlies leidt, maar de partij wordt vervolgd vanaf de laatste reglementaire zet. Artikel 7.5b wordt niet toegepast.
- b) De verzuimtijd is 5 minuten.
- c) Als ten aanzien van artikel 11.3.b van de FIDE-Regels geconstateerd wordt dat een speler een mobiele telefoon of een ander elektronische communicatiemiddel meegenomen heeft naar het spelersgebied, dan krijgt die speler een waarschuwing. De arbiter heeft het recht te onderzoeken of het apparaat aanstaat. Als een dergelijk apparaat, zonder toestemming van de arbiter, aan staat, dan verliest die speler de partij, tenzij de arbiter anders beslist.

Artikel 13: Speeltempo

Het speeltempo is 10 minuten per persoon per partij met vanaf de eerste zet een bijtelling van 10 seconden per zet als er met klok wordt gespeeld of 15 minuten per persoon per partij of maximaal een half uur indien er niet met klok wordt gespeeld.

Artikel 14: Hoofdwedstrijdleader

De hoofdwedstrijdleader is belast met de uitvoering en handhaving van dit reglement en het beslissen in alle geschillen en onvoorziene gevallen welke zich ter zake mochten voordoen.

Artikel 15: Beroep

Beroep tegen beslissingen van de hoofdwedstrijdleader kan binnen 48 uur bij de hoofdscheidsrechter in Beroepszaken van de KNSB worden aangetekend, die bindend uitspraak doet.

7. Voorbeeld tijdschema

Speelschema:

12.00 uur   aanmelden

12.40 uur   opening

12.45 - 13.10 uur   ronde 1

13.20 - 13.45 uur   ronde 2

13.55 - 14.20 uur   ronde 3

14.30 - 14.55 uur   ronde 4

15.05 - 15.30 uur   ronde 5

optellen scores en uitrekenen prijswinnaars

prijsuitreiking: 15.45 – 16.00 uur